

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ & QUẢN TRỊ KINH DOANH**

HOÀNG THỊ HÒA

**KIỂM SOÁT CHẤT LƯỢNG TRONG CÁC CUỘC
KIỂM TOÁN NGÂN SÁCH ĐỊA PHƯƠNG CỦA
KIỂM TOÁN NHÀ NƯỚC**

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2020

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ & QUẢN TRỊ KINH DOANH**

HOÀNG THỊ HÒA

**KIỂM SOÁT CHẤT LƯỢNG TRONG CÁC CUỘC
KIỂM TOÁN NGÂN SÁCH ĐỊA PHƯƠNG CỦA
KIỂM TOÁN NHÀ NƯỚC**

NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

Mã số: 8.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: TS. Nguyễn Quang Hợp

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn này là công trình nghiên cứu của riêng tôi, chưa được sử dụng để bảo vệ bất cứ học vị nào. Các số liệu sử dụng trong nghiên cứu hoàn toàn trung thực, các tài liệu tham khảo được trích dẫn đầy đủ, mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn.

Thái Nguyên, ngày ... tháng ... năm 2020

Học viên

Hoàng Thị Hòa

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện luận văn tôi đã nhận được sự giúp đỡ nhiệt tình của nhiều cá nhân, cơ quan. Trước hết tôi xin chân thành cảm ơn người hướng dẫn khoa học **TS. Nguyễn Quang Hợp** đã tận tâm hướng dẫn, giúp tôi hoàn thành việc nghiên cứu đề tài luận văn.

Tôi xin chân thành cảm sự giúp đỡ nhiệt tình của cơ quan Kiểm toán Nhà nước Việt Nam đã cung cấp số liệu phục vụ cho nghiên cứu đầy đủ, chính xác và có những tư vấn, nhận xét, đóng góp ý kiến giúp tôi hoàn thiện luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ của Phòng Đào tạo, Khoa chuyên môn và các phòng liên quan của Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh đã tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong suốt thời gian học tập và nghiên cứu tại Nhà trường.

Học viên

Hoàng Thị Hòa

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Ý nghĩa khoa học của luận văn	4
5. Bố cục của luận văn	5
CHƯƠNG 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ KIỂM SOÁT CHẤT LƯỢNG KIỂM TOÁN NGÂN SÁCH ĐỊA PHƯƠNG.....	6
1.1. Cơ sở lý luận về kiểm soát chất lượng kiểm toán ngân sách địa phương....	6
1.1.1. Một số khái niệm liên quan.....	6
1.1.2. Mục đích kiểm soát chất lượng kiểm toán ngân sách địa phương.....	10
1.1.3. Đặc điểm của kiểm soát chất lượng kiểm toán	11
1.1.4. Vai trò của kiểm soát chất lượng kiểm toán ngân sách địa phương	12
1.1.5. Nội dung của kiểm soát chất lượng kiểm toán ngân sách địa phương ...	13
1.1.6. Các yếu tố ảnh hưởng tới kiểm soát chất lượng kiểm toán ngân sách địa phương.....	19
1.2. Cơ sở thực tiễn của kiểm soát chất lượng kiểm toán ngân sách địa phương	24
1.2.1 Kinh nghiệm của một số quốc gia về kiểm soát chất lượng kiểm toán ...	24
1.2.2. Bài học kinh nghiệm đối với Kiểm toán Nhà nước Việt Nam	31
CHƯƠNG 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	33
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	33
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	33
2.2.1. Phương pháp thu thập số liệu.....	33
2.2.2. Phương pháp tổng hợp số liệu.....	33

2.2.3. Phương pháp phân tích số liệu	34
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	37
CHƯƠNG 3: THỰC TRẠNG KIỂM SOÁT CHẤT LƯỢNG KIỂM TOÁN NGÂN SÁCH ĐỊA PHƯƠNG CỦA KIỂM TOÁN NHÀ NƯỚC	38
3.1. Khái quát về Kiểm toán nhà nước và Vụ Chế độ chính sách và Kiểm soát chất lượng kiểm toán	38
3.1.1. Kiểm toán nhà nước	38
3.1.2. Vụ Chế độ và Kiểm soát chất lượng kiểm toán	40
3.2. Tổ chức hoạt động KSCLKT ngân sách địa phương.....	45
3.2.1. Kiểm soát chất lượng kiểm toán theo chủ thể kiểm soát	46
3.2.2. Kiểm soát chất lượng kiểm toán theo thời điểm kiểm soát	48
3.2.3. Kết quả thực hiện công tác KSCLKT toán ngân sách địa phương.....	49
3.3. Thực trạng kiểm soát chất lượng kiểm toán ngân sách địa phương	52
3.3.1. Kiểm soát chất lượng giai đoạn chuẩn bị kiểm toán.....	52
3.3.2. Kiểm soát chất lượng giai đoạn thực hiện kiểm toán.....	57
3.3.3. Kiểm soát chất lượng giai đoạn lập và gửi báo cáo kiểm toán	65
3.4. Các yếu tố ảnh hưởng đến công tác kiểm soát chất lượng kiểm toán.....	69
3.4.1. Hệ thống văn bản quản lý về kiểm soát chất lượng kiểm toán	69
3.4.2. Mô hình, tổ chức và phương pháp kiểm soát.....	70
3.4.3. Sự phối hợp, hợp tác giữa đơn vị kiểm soát chất lượng kiểm toán và Đoàn kiểm toán	71
3.4.4. Trình độ, năng lực và đạo đức của cán bộ làm công tác kiểm soát chất lượng kiểm toán.....	72
3.4.5. Chính sách đào tạo, tập huấn và đãi ngộ đối với cán bộ kiểm soát chất lượng kiểm toán.....	73
3.4.6. Toàn cầu hóa, hội nhập kinh tế thế giới	74
3.5. Đánh giá công tác kiểm soát chất lượng kiểm toán	75
3.5.1. Những kết quả đạt được	75
3.5.2. Những hạn chế còn tồn tại và nguyên nhân	76
CHƯƠNG 4: GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN CÔNG TÁC KIỂM SOÁT CHẤT LƯỢNG ĐỐI VỚI CÁC CUỘC KIỂM TOÁN NGÂN SÁCH ĐỊA PHƯƠNG	78
4.1. Phương hướng, mục tiêu kiểm soát chất lượng kiểm toán ngân sách địa	

phương.....	78
4.1.1. Phương hướng công tác kiểm soát chất lượng kiểm toán.....	78
4.1.2. Mục tiêu kiểm soát chất lượng kiểm toán.....	79
4.2. Giải pháp hoàn thiện công tác kiểm soát chất lượng đối với các cuộc kiểm toán ngân sách địa phương.....	79
4.2.1. Hoàn thiện các chính sách làm cơ sở pháp lý cho hoạt động kiểm soát chất lượng kiểm toán tại Đoàn kiểm toán.....	79
4.2.2. Hoàn thiện việc tổ chức triển khai kiểm soát chất lượng kiểm toán.....	80
4.2.3. Tăng cường công tác soát xét, kiểm tra hồ sơ, tài liệu kiểm toán, hồ sơ kiểm soát của các Đoàn kiểm toán ngân sách địa phương.....	81
4.2.4. Tăng cường công tác kiểm soát chất lượng kiểm toán của đối với Đoàn KTNN của Kiểm toán trưởng.....	82
4.2.5. Thực hiện việc trao đổi thông tin với đơn vị được kiểm toán	83
4.2.6. Nâng cao vai trò các cá nhân làm công tác kiểm soát chất lượng và tổ chức giúp việc cho Tổng kiểm toán.....	84
Thứ nhất, tăng cường phổ biến, nâng cao nhận thức cho cán bộ, KTV về kiểm soát chất lượng	84
4.2.7. Đẩy mạnh công tác đào tạo, tập huấn nâng cao trình độ cho cán bộ làm công tác kiểm soát chất lượng kiểm toán.....	86
KẾT LUẬN.....	88

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Diễn giải
BQ	Bình quân
CC	Cơ cấu
CP	Chính phủ
KHKT	Kế hoạch kiểm toán
KSCLKT	Kiểm soát chất lượng kiểm toán
KTNN	Kiểm toán Nhà nước
KTV	Kiểm toán viên
HĐND	Hội đồng nhân dân
UBND	Ủy ban nhân dân
SL	Số lượng

DANH MỤC CÁC HÌNH, BẢNG BIỂU

Hình 3.1: Tổ chức bộ máy Kiểm toán nhà nước.....	39
Hình 3.2: Sơ đồ các cấp độ kiểm soát chất lượng kiểm toán của KTNN	47
Bảng 3.1: Tổ chức bộ máy và nhân sự Vụ Chế độ và Kiểm soát chất lượng kiểm toán - Kiểm toán nhà nước.....	45
Bảng 3.2: Số lượng các cuộc kiểm soát chất lượng kiểm toán của Vụ Chế độ và Kiểm soát chất lượng kiểm toán	50
Bảng 3.3: Các hình thức kiểm soát chất lượng kiểm toán	51
Bảng 3.4: Các sai sót chính trong quá trình kiểm toán ngân sách địa phương tại giai đoạn chuẩn bị kiểm toán	54
Bảng 3.5: Tình hình khắc phục sai sót trong quá trình chuẩn bị kiểm toán của Đoàn kiểm toán ngân sách địa phương.....	56
Bảng 3.6: Các sai sót chính trong quá trình thực hiện kiểm toán ngân sách địa phương tại giai đoạn thực hiện kiểm toán	60
Bảng 3.7: Tình hình khắc phục sai sót trong quá trình chuẩn bị kiểm toán của Đoàn kiểm toán ngân sách địa phương.....	63
Bảng 3.8: Các sai sót chính trong quá trình thực hiện kiểm toán ngân sách địa phương tại giai đoạn lập và gửi báo cáo kiểm toán	67
Bảng 3.9: Tình hình khắc phục sai sót trong quá trình chuẩn bị kiểm toán của Đoàn kiểm toán ngân sách địa phương.....	68

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Trải qua hơn 30 năm tiến hành đổi mới, nền kinh tế Việt Nam đã đạt được nhiều thành tựu to lớn và đang dần từng bước phát triển, hội nhập với nền kinh tế khu vực và trên thế giới. Đóng góp vào sự thành công đó là sự phát huy của vai trò ngân sách nhà nước ngân sách nhà nước trong quản lý cũng như thực hiện các chính sách quốc gia. Đây là nguồn lực quan trọng đảm bảo tài chính cho mọi lĩnh vực. Một trong những công cụ để góp phần quản lý và sử dụng có hiệu lực nguồn lực ấy chính là cơ quan kiểm toán nhà nước. Kiểm toán nhà nước đã khẳng định sự cần thiết và vai trò ngày càng lớn của mình trong việc góp phần quản lý kinh tế vĩ mô nói chung và trong lĩnh vực quản lý ngân sách nhà nước công quỹ quốc gia nói riêng. Với chức năng kiểm tra, đánh giá và xác nhận tính đúng đắn chung thực, chính xác, hợp pháp, hợp lệ của số liệu kiểm toán, báo cáo kiểm toán của các đơn vị nhà nước, đơn vị kinh tế, đơn vị sự nghiệp, các đoàn thể quần chúng và các tổ chức xã hội, Kiểm toán nhà nước bước đầu khẳng định được vai trò không thể thiếu được của mình trong hệ thống kiểm tra, kiểm soát của nhà nước ta. Những kết quả kiểm toán trung thực, chính xác, khách quan của cơ quan kiểm toán nhà nước không chỉ giúp chính phủ, quốc hội đánh giá đúng tình hình thực trạng tài chính ngân sách nhà nước mà còn cung cấp các thông tin làm căn cứ cho việc hoạch định các chính sách kinh tế, ra các quyết định có hiệu lực cao, đề ra các biện pháp tăng cường quản lý thu chi ngân sách đồng thời nâng cao hiệu quả kinh tế xã hội trong việc sử dụng ngân sách.

Sau 25 năm hoạt động đến nay, Kiểm toán nhà nước đã khẳng định được vị trí, vai trò là bộ phận quan trọng không thể thiếu trong kiểm tra, kiểm soát của Nhà nước đối với nền tài chính công. KTNN đã không ngừng phát triển toàn diện cả về quy mô và chất lượng hoạt động, số lượng các cuộc kiểm toán